

gatsl de serviciu, o mikă kartă rotundă ne făcând cărbia se află în cadrul unde se mișcă și ak: acesta este *Bssola* sau *Galvanometr* kare servă a aprecia intensitatea korentălei electrik. Alături de aceasta se află și aparat kă total altfel mi greș de a se reknoasce: asta este și *Harafșler*, destinat a preserva ne emniegajă mi aparatele de fâșiere.

Galvanometr e întemeiat pe principii kă, kănd și kărent elektrik trece împrejăru și ak magnetik ce se află suspendat în libertate, acest ak, sâbt influența kărentălei, se abate din poziția sa cea d'întăi și kăstă a se înkrășima kă acest kărent; această deviație sa abateră este kă atăta mai forte kă kă e mai forte, intensitatea kărentălei elektrik. În interioră acestă mik aparat se află o vară ne kare se află suspendat liber și ak prin mijlocl și ak mobil; împrejăru acestă veră este înfășurat și tel de alamă îmbrăcat kă mătase, mi la extremitățile kărbia se află sâdat firă liniă kă kare face astfel parte integrantă. Pe partea esteriă se află și kădian gradăat dăne trebșind; fie ce trece a kărentălei imprimă akăli esteriă o deviație proporțională kă a sa intensitate, astfel încât, kă să măsoare cine-va această intensitate, e destă să citească pe kădian gradăat unde s'ar opri akă. Dintr'aceasta se înțelepe de kă folos kăstă se fie și asemenea aparat ce dă mășă forșei motriče întrebșind; astfel, acest aparat servă a înmădi sa a înmădina în toată kănoșingă de lăkră kărentă elektrik; înlesneșe șerșetarea deranjementelor ce din nenorșire se întămă kă des. Kănd dar emniegajă okșat a. priimi o depășă nămai priimesče de kă semnale imperfekte abia imprimă pe fața de șerșit, kănd kiar aparată înveat de a mai fânkționa, galvanometră îi poate șăne dăka kăssa acestă întrebșindă este pe liniă saș în bîșroș. Kănd akăl păstrează deviație, atănu se înțelepe kă kărentă ajănupe dăne liniă kă intensitatea sa obișnită, mi kă strikășine saș deranjementă este kiar în ștație; kănd însă akăl înveat de a devia, atănu se înțelepe kă deranjementă este pe liniă, kăci akăl nă poate a nă devia pe kă timp liniă dă trece kărentălei.

Acest precios aparat, transportat pe liniă, permite a se determina kă reneșă mi prin probe șerșive, lokăl orișine deranjementelor a kărbia kăssă ar remănea fără dănsă mătă timp nekănoșkă.

(Va șăma).
C. L.

CRONICA.

La Presse d'Orient redișiată de D. Bălicot, a priimit ordin kă se opresče pentru tot d'ășna. Dăka la Presse d'Orient nămai poate afla osnitalitate ne mășrile Bosforălei, ar pștea și o afle în kăpităla Romăniei. Romăni sînt datori mătă nobilălei proskris redaktor, mi timpă a șosit a-mi plătă această datorie mătă. Șă jărnal franșes, la Presse d'Orient mai ales, kănoșkă în toată Eșropa, va kăntăna a servi șăntă kăssă de naționalitate a Romănilor, mi principii de libertate mi de jăsticie.

Kredem kă nișă o intervenție dinlomatikă din afară nă împedikă pe Romăni a esersa și drent ce toate năterile șele mai le aș rekănoșkă kăci altfelă, am avea kăvîntă a krede kă tot ce sa făkășt pentru Romăni a fost fșm.

Bătrîniș bard Romăn Ion Eliade, întonă, kă okășine șărbătoarei Șileriane, și kănt dășeros; și șășim emit dintr'ăș șăflet înekat de amășșăne. Iată acest șășim:

„Așșim de adversariș ne om, mi ată ajănupe.
„Te iată șă-i fâci răș; iar binele nișă mort;
„Inșăktă te omoară; ștrivente! te adoară;
„Dă-i glorie, onoare; te nămil de ștrașă!
„Dă-i patrie, dă-i năme; kă el te esnătriază
„Dă-i adevă, drentate, kășmnia nă e parte;
„E orb mi-i dă lămină, kă vede kăte n'ăi;
„E măt, mi l' fâci kă limbă, te mășkă kă vinere.
„Dă-i viitor, viadă, kă năi ia el mi trekăștă;
„Reală! nă n'ă șerșă; de viș te afăndă în iad.
„Acestă e păkășt saș *omș uel kășt!*

O! afărișită politikă! kăte amășșășă nă ai vășsat tă în inimile Romănilor;

Se vorbesče despre și proiect de bădșet prin kare fânkționariș pșblișă aș să aibă și salariș șăb năme de dășră în raport kă trebșingele de așșă. Lăkră ni se pare foarte bșn. Am șășșinșt mi vom șășșine încă această adășire a Salarișălei fânkționarișor pșblișă; Șei ce kred kă ar fi o bșnă ekonomie pentru dăș kă acestă oamenă să fie răș plătă, șșnt kășmni la tășșe mi eșșini la fâșă. Fânkționariș pșblișă se kăvine a-mi sakrifika viadă mi kariera lor pentru Ștat; deș Ștată este dator să aibă griș de dășmă — grișă este șă-i plătășă, bine, kă prin această șă-i pșșe într'o poziție mai bșnă mi șă-i întășne de la ispite. Se așșșă kă șei ce aș așșă 1000 lei leafă, vor avea 500 dășră; șei ce aș 1500, vor avea 1000 dășră. Miniștri eș însămi, vor avea o dășră în proporție, afară de membri dăvanșilor ce deșă sînt bine plătă. Șșb administratoriș vor avea în tot 800 lei pe lășă mi li se va adăși pșsonală kășelarișlor lor. Se zice încă kă vornișă oășălei are să se desfișșeze mi atribășșinele eș să se dea la administrație de Șșov. Administratoriș vor fi de trei, mătă — mi pă lășă fie ce administrație se va adășga fânkționariș șșșială ai finanșelor. Aceștea să șăiș din așșire, ori kăș lăkră ni se pare bșn. Kontrolă, ar fi încă de pșșos a mai dășșă, kănd avem o adășare șenerală.

.....

Timpă această șkrișoare a D. M. Kineșă, kătre redakție; De mi e injăștă mi pșșin îndatoritoare pentru noi, dar isbim pșea mătă libertatea opinănelor, kă să nă o timpărim, întokmai kăș este. Libertatea kășetărei treșșe să fie pentru toșă, mi kănd și ar isbi-o nămai pentru dășmă vi-sa-vis de alșă, mi ar șăi-o dela alșă vi-sa-vis de eș, așșia ori kare ar fi kălorile lor, nă sînt oamenă liberi.

Redakția.

Domșle Redaktor!

Kănd cine-va pșne mîna pe kăndeiș kă intenție de a se face zărișt, liber îi este de a fi ori nă independent, pșșis îi este de a pșșă aștoritate ori a blama libertatea; dar șokotesk kă nă îi este așșșrat de a ofenșă ne nimenă.

Eș bine, Domșle, mătă kă kare lășă kăvîntă de a vorbi despre fântă polișiei din sala lăș Bosel, ne kare vă ulășe a o nămi întămulărea de la 28 șentemvrie, este foarte neglijentă încă, eș, mă kred în drent a vă șere reparăție; pentru kă mai înșă mă atășpe direkt pe mine însămi mi al doilea pen-

tră kă o înșeleg a fi kă intenție în acest mod, încă a kășta a mă învinovă.

Zikănd pșekșm fâșei, în No. 100 al Dimbovișei „kă mai mășă oamenă se adășșă în sala lăș Bosel; kă polișia vine îi înșă șă deșșe șăla mi îi pșșineute; kă de akolo se șormăș kăte-va gșșne; kă apoi șosipă tșșne; mi kă, în șne, kșpiomă se pșșășș ne akăș, lășșnd dă pșșionieri“ fâșei șșb mătă și nevinovăte povestă mi la kăktă nemtișșei, șea mai kăkălată mi kămbinată apșșare a neorîndșeli făkște de pșșektă polișiei; mi ce este mai grav, voind a retășă neregălaritate fâșei D-lă, îi imășșeză o kășșă eșată nămai în pșșe; kăci în politikă kășă și pșșekt de polișie șșșșș o krimă, krimina și kriminal, mi kriminală o fișșă omeneșă kare kă mine șșe eșemăș vine a vă șere rășșne mi drentate.

Zikă încă kă așă făkășt această kă intenție iar nă din șășșșș; pentru kă mai la vale, kăkășșnd kă această zășei: „Eată șșșă ce ulim de o kă dăș“, se înșelepe kă vă angajă kă neste pșșin, kănd vedă kănoăște detalășile, le vedă face kănoăște pșblișă ce vă șșșșe rektifăkăș ne șela ce așșă dășă dăne așșșe nășșșș; mi apoi pșșă akăș nă vășă dășș de acest angajement.

A zășe kă încă nă vă venit în kănoșășșă adevășă, asta nă se trece. Fie cine este în drent a vă întăba: kăș povestărea întămășșă într'ăș mod ce nă a fost, povestărea kare este imășșinată mi mimerikă vă veni în dăș zile mi șea adevărată mi reală nă pșșă să ajănuș pșșă la dășneată nișă în dăș-zăș?

Mi se pare domșle, kă nă șșnt de lok pșșentăș kănd, drent toată reparăție, vă șer șă-mi pșșite-șă a vă șșșe eș kăș a fost această întămplăre; pentru kă avă nemășșșmărea mi dășșere de a o vedă kă însămi oki meș.

Este șăarte adevărat, pșekșm mi dășneavoașă zășei, kă dăne o invitație anonimă mai mătă kăriomă merseseră în șera de 28 șentemvrie în sala lăș Bosel, unde se zășe kă este a se șășkrie o petiție kătre Domș în kăntă Miniștrălei de interne. Așemenea este adevărat kă mai mătă oamenă se adășșă, ba încă mi mătă kare nă a-veaș nișă su raport kă petiție. Dar șea ce nă este de lok adevărat este kă polișia, viind îi invită să demăte șala mi îi pșșineute. Ivărea polișiei în sală s'ă făkășt de tot kă alte forme; mi eată kăș: ne kănd pșșektă polișiei se ivi în șșe, o mătășime de jandarmă năvăleăș în intrăre mi kă nas alergător eskaladaș șele dăș kări laterale, încă eș ce mă aflăm apșșă de șșe mă mi grășă să es, kăzînd kă este fok în acest lokal. Dar mirărea imă fă kă atăș mai mare kănd văză kă jandarmă ce kărișeseră șșile nă mă lășăș să es, ne kănd pșșektă polișiei îl așșeam deșșmit ștrigînd „în nășșe lășă, Domșșor, eș zikă șă șă șășș, șăa, dăș, tșșei“. Ne înșelegînd ce înșemnează această forșă mi bșșșnd a nă fi vă o neșșșșșere a ordină-lă dat kătre șăbalternă lă de kătre pșșektă polișiei, mă adășeză kătre acest din șșmă zăkăndă: eș bine domșle, ză dăobășșilor să ne lășe să emim. Atănu kă toată a mea șșșfășșe așș ne D. pșșektă zăkănd jandarmălor: dășneală este areștat; mi fără mătă șeremăne fășeiș lăș de mătă mi dăș la areștă polișiei.

Vedă dar, domșle meș, kă pșșektă polișiei nă invită lășmea să demăte șala, nă îi

La organizarea revisirilor mi a lor s'ar impu-
gure direkcia forestiera va avea deosebita atentie la
impunerea nutritiva a loksingelor de susurami s'ar
forestier ka acenti amloiaji s'ar ne meaz la estre-
mitatea cea mai indempertata a p'adrei ce s'ar s'ar
privigerea lor, sa'ar poate mi afarz din xotarele lor.

Akolo unde aceste indempertari n'ar s'ar p'stea
evita, ar trebsi s'ar se kl'deask' loksinge n'oi la
pozitii nutritive kare s'ar kon'sp'enz' tendinjei de a
p'stea vegia p'adriile de ori ce strik'v'isne.

L. M.

CONSTITUTIA

PRINCIPATELOR-UNITE ALE ROMANII.

(S'rmare.)

CAPITUL III.

Despre Komisisnea Centrala.

Art. 79. Komisisnea Centrala se kompo-
ne de 16 membri: ont alemi de katre P'ste-
rea legislativa din sin'el ei mi ont alemi de
katre Domn, dintre fostii sa'ar aktzali membri
ai adz'n'rei generale sa'ar dintre fostii membri
ai Komisisnei Centrale, sa'ar dintre persoanele
kare vor fi fost im'plinit f'ank'v'isni inalte in
d'arg' mi a n'ome: Ministri, direktori la Mini-
sterii, membri la vre o karte j'sdek'toreask',
prok'rori la Inalta K'arte, protomedici, ofiseri
s'neriori, in'pineri primari (en chef) mem'ri
Konsilislai s'nerior de instr'k'v'isne p'ublik',
mi oficiali ai Statsl'ai in strein'zate.

Art. 80. Denstajii alemi de adznare sa'ar
n'migi de Domn membrii ai Komisisnei Cen-
trale n'ar in'veteaz' prin aveast' de a fi de-
n'staji.

Art. 81. Membrii Komisisnei Centrale re-
presint' in sin'el se'ar f'arg' distink'v'isne z'n'el
mi avelami prin'v'isni, S'onea-Prin'v'isnelor in
zn sing'ar Stat Rom'ni.

Art. 82. Prerogativa inviolabilit'zdei in-
s'smit' membrilor Adz'n'rei generale in tim'el
sesiznei o a'ar membrii Komisisnei Centrale in
tot k'ars'el mandatsl'ai lor, d'arg' k'om este o-
t'arrit pent'z denstaji la art. 58, 59 mi 60 din
Konstituz'v'isnea de f'arg'.

Art. 83. Disposiz'v'isnile art. 57, 63, 66,
69, 71, 72 mi 76, din Konstituz'v'isnea de f'arg'
se aplik'z de o potriv'z mi la Komisisnea
Centrala.

Art. 84. S'edingele Komisisnei Centrale
s'ant sekrete.

L'k'arg'v'isnele ei se konstata' prin protokoale
mi se p'ublik'z s'ar sing'ar'el kontrol al Ko-
misisnei.

Komisisnea Centrala d'ine medinje mi
voteaz' k'and se af'z f'arg' nozii Komisarai, a-
f'arg' de es'v'ep'v'isnile unde Komisisnea va so-
koti k'z trebsie doze treimi a membrilor ei.

Art. 86. Membrii Komisisnei Centrale n'ar
migi dintre denstaji konserv'z d'rent'el de a l'za
parte in adznarea generala la alegerea Dom-
nisl'ai p'rev'z'z'z' prin artikolile 3. din aneksa I
a Konstituz'v'isnei de f'arg'.

Art. 87. Komisisnea Centrala este per-
manent'. Ea poate ins'z, k'and o ing'z'd'isie
l'k'arg'v'isnele sale, s'z se am'ne pent'z zn tim'p,
kare nici intr'zn kas n'ar poate trece peste na-
tr'z l'zni.

K'ars'el f'ank'v'isnelor Komisarilor, at'z a
membrilor n'migi de katre Domn, p'rek'z mi
a celor alemi de katre adznare, este m'arg'v'isnit
in k'z d'ine legislat'zra. K'z toate acestea

f'ank'v'isnile membrilor emigi n'ar pot in'veta de
k'z la instalarea noilor membri.

K'and es'v'ep'z mandatsl' Adz'n'rei generale
sa'ar k'and ea se disolv'z, Komisisnea Centrala
se re'noemte in totalitate la deskiderea nozei
adz'n'rei.

Membrii emigi pot fi din no'z alemi.

Art. 88. F'ank'v'isnile membrilor Komisis-
nei Centrale s'ant retribu'te.

Art. 89. Komisisnea Centrala n'memte
pe Presedintele ei. In kas k'and vot'v'isnele
se impart de o potriv'z intre doi kandidaji
at'z'n'v'isni se xot'v'z'esk prin sorg'i.

F'ank'v'isnile Presedintelai in'veteaz' k'z
mandatsl' se'z de membr'z al Komisisnei Cen-
trale. Ele pot fi re'noite.

In kas de impu'gure egal'z a vot'v'isnilor in
deliberaz'v'isnile sale, vot'el Presidentialai este
p'rek'z'm'v'isnitor'z.

Komisisnea Centrala mi f'ave sing'ar'z b'ad-
p'et'el mi keltselele ei de ori ce fel, mi se p'zn
in sarg'ina Statsl'ai.

Art. 90. Disposiz'v'isnile konstitutive a no-
zei organiz'v'isni s'ant n'esse s'ar ap'zrarea Kom-
isisnei Centrale. Ea poate ar'zta Domnisl'ai
ab's's'v'isne, poate cere s't'zrnirea lor mi p'ropo-
ne im'b'z'n'v'isn'v'isnile kare ar fi de introd'z's in
diferitele ram'zri ale administraz'v'isnei.

Art. 91. Komisisnea Centrala are d'rep-
t'el de a p'rijimi net'v'isnile partikularilor de a
le trimite Ministerisl'ai kompetent spre ai ce-
re l'z'm'z'riri, sa'ar de a i le rekomanda spre
ind'rentare.

Art. 92. Komisisnea Centrala j'sdek'z kon-
fliktele dintre instanzile administrative mi j's-
dek'toremti, p'rek'z mi konfliktele dintre a-
ceste k'z konsil'v'isnile d'instale, m'v'isniale mi
komsnale.

O lege speciala va reg'la mod'el d'arg'z
kare se va esersa aveast'z j'risdik'v'isne.

Art. 93. Domn'el trimate Komisisnei Cen-
trale toate p'ropo'z'v'isnile generale kare i s'ar
p'z'z'ea de folos a le p'ref'ache in proiekte de
legi.

Proiektele de legi p'reg'z'tite de Kom-
isisnea Centrala, se s'z'n'zn prin mijloc'v'isne Dom-
nisl'ai la deliberarea Adz'n'rei generale.

Art. 94. Daka Adznarea generala va in-
trod'z'che amandamente la proiektele de legi,
proiekt'el amendat se va trimite Komisisnei
Centrale, kare va ap'reg'z'i mi va xot'v'z'i zn
proiekt'z definitiv'z, ne kare adznarea n'ar va
mai p'stea de k'z adonta sa'ar res'v'isn'z'e in tot'el

Art. 95. Legile de interes Lokal n'ar se
vor sank'v'isniona de Domn, dek'z't n'smai d'arg'z
ce se vor fi kom'v'isnizat de d'ins'el Komisisnei,
kare va avea a ap'reg'z'i daka ele s'ant kom-
patibile k'z disposiz'v'isnile konstitutive ale nozei
organiz'v'isni.

CAPITUL IV.

Despre nsterea J'sdekatoreask'z.

Art. 96. Kontestaz'v'isnile ating'z'toare de
d'rent'zrile civile s'ant esk'l'ssive de atrib'z'v'is-
nea tribunalelor.

Art. 97. Kontestaz'v'isnele ating'z'toare de
ek'sersarea d'rent'zrilor politice s'ant asemenea
de kompetin'z tribunalelor af'arg' de es'v'ep-
v'isnele amezate prin legi.

Art. 98. N'v'isni zn tribunal, n'v'isni o j'ris-
dik'v'isne konten'v'isn'v'isn'z n'ar se poate in'v'isn'z de
k'z't n'smai in nsterea znei an'zme legi.

Komiss'v'isni mi tribunalsl'ai est'z'z'ordinarie
n'ar se pot k'rea n'v'isni odatz s'ant n'v'isni zn fel de
n'mire mi s'ant n'v'isni zn fel de k'v'isnt. (Va s'z'ma.)

GINDUL.

Mi'a venit zn gind cheresk,
Ka s'z m'z k'z'v'isg'v'isnesk,
S'i d'at'z'n'v'isni m'z kibz'esek,
Ce s'z fak? K'om s'z tr'esek?

S'z'm fak ras'z
De m'z'tas'z,
S'i s'n toiag
De liliak;

Ka s'z pot k'z voe b'z'n'z
S'z m'z nlimb seara ne l'z'n'z,
S'i s'z k'z'v'isnet l'k'arg'v'isni s'finte
Kare inima le simte,
S'i k'z ras'z
De m'z'tas'z
K'z toiag
De liliak;

F'ima, f'ima 'n maxalale!
S'z alerg d'arg'z lokmale
S'z p'ropag is'birea s'ant
Ce reli'v'isna ne k'z'nt'z;
S'i k'z ras'z
De m'z'tas'z
K'z toiag
De liliak.

S'z m'z d'ek la monastire,
S'z p'zi mina ne psaltire;
Tre'i katisme s'z v'itesek,
S'z m'z pok'v'is'esek
Intr'o ras'z
De m'z'tas'z
K'z toiag
De liliak.

S'z'm las p'z'z'el res'v'israt.
K'v'isios ad'ev'z'rat.
M'z't'v'isnii de kixlibar
S'z'm tokmesk mi zn birjar;
S'i k'z ras'z
De m'z'tas'z
K'z toiag
De liliak.

F'ima, troska, ne ori z'nd'e
K'v'isiosl tot p'z't'z'nde;
F'ima, troska, kit de tare
K'v'isni p'z'katsl n'ar e mare.
K'z port ras'z
De m'z'tas'z
S'i toiag
De liliak.

I. K. F.

1858. Decembre.

Madam Karolina Horvan, ce lo-
k'esz'z'e in doss'l m'ed'i Amzi, max. Pi-
tar-mosh', strada K'z't'z'n'z'l'ai, in kasele
Domn'z'l'ai T'z'nase v'ir'z'ar'z No. 27, fa-
ce k'z'nosk'z't onopabil'z'l'ai p'v'islik', k'z pri-
mes'z'che spre k'z'v'isnit, B'z'ksel'z'ri, Ba-
lanse'z'ri, Bonete neg'l'z'z'e, p'rek'z'm mi
pent'z k'z's'z't Poki', X'v'isn'z'z'e pent'z ko-
pii, Kamisoane neg'l'z'z'e, k'z'm'v'isni v'z'z-
v'z'tem'ti k'z p're'z'v'isnile cele mai mode-
pate.

Propriet'z'd'ile D-ei p'ener'z'sa mi
Maria Lekmann, din distrik't'z'l' Blanka,
P'z's'z'z'eni, B'z'l'z'ria, Mereni, mi F'z's'v'isnetz,
se da'z in arend'z de la St. George vii-
top, an'z'l 1860, doritopii se pot ar'zta
in toate z'ilele, diminea'z'a p'z'z'z' la 10
ore, mi d'arg'z amiaz'i de la 6 inainte, la
D. Kostake Angelesk'z, strada B'z'z'o-
ian'z kasele D. S. Markov'ic'i, ka s'z se
in'z'eleag'z des'p're p're'z' mi kond'v'isni